

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКОВОЇ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА
ПАТЕНТНО-ЛІЦЕНЗІЙНОЇ РОБОТИ
(УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

№ 176-2010

Випуск 12 з проблеми
«Гігієна навколишнього середовища»
Підстава: Рішення ПК
«Гігієна навколишнього середовища»
Протокол № 6 від 28.09.2010 р.

ГОЛОВНОМУ ПЕДІАТРУ
МОЗ АР КРИМ, УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я ОБЛАСНИХ, СЕВАСТОПОЛЬСЬКОЇ
ТА КИЇВСЬКОЇ МІСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ
АДМІНІСТРАЦІЙ

ГОЛОВНОМУ ДЕРЖАВНОМУ САНІТАРНОМУ
ЛІКАРЮ МОЗ АР КРИМ, ЦЕНТРАЛЬНОЇ,
ОБЛАСНИХ, СЕВАСТОПОЛЬСЬКОЇ ТА
КИЇВСЬКОЇ МІСЬКИХ САНІТАРНО-
ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ СТАНЦІЙ

МЕТОД ІНТЕГРАЛЬНОЇ ГІГІЄНІЧНОЇ ОЦІНКИ ПОЗИ ДИТИНИ ПІД ЧАС ПИСЬМА

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ
ГІГІЄНИ ТА МЕДИЦИНИ ЕКОЛОГІЇ
ІМ. О. М. МАРЗЄВА НАМН УКРАЇНИ»

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. А. С. МАКАРЕНКА

УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ
МОЗ УКРАЇНИ

АВТОРИ:
к. мед. н. ГОЗАК С.В.
к. мед. н., доцент КАЛИНИЧЕНКО І.О.
ВЕРБЕНКО М.М.
СТАНКЕВИЧ Т.В.

м. Київ

**Суть
впровадження:**

метод інтегральної гігієнічної оцінки пози дитини під час письма.

Пропонується для впровадження в роботу СЕС (обласних, міських, районних), лікарів з гігієни дітей і підлітків, лікарів із загальної гігієни; лікувально-профілактичних закладів поліклінічної мережі (дошкільні, шкільні відділення) метод інтегральної гігієнічної оцінки пози дитини під час письма.

Для характеристики положення тіла дитини під час письма розроблена система оцінювання, яка складається з 12 критеріальних показників (табл. 1) і базується на аналізі наукової літератури: М. В. Антропова, 1971; С. П. Іванова, 1977; А. Г. Хрипкова, Л. Я. Желтовська, 1987; Д. А. Фарбер, 1990; М. М. Безруких, 1995, 2001 та 2009; А. Р. Лурія, 2002; Є. П. Ільїн, 2003. Дана методика спрямована на формування правильної робочої пози дитини під час письма, профілактики порушень постави, попередження функціональних порушень.

Таблиця 1

Інтегральна гігієнічна оцінка пози дитини під час письма

№	Показники	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
1	Посадка на стільці	по центру (2/3 довжини стегна – на стільці)	по центру (1/3 довжини стегна – на стільці)	на краю	на одній нозі
2	Положення корпусу (спина)	невеликий ($\leq 10^\circ$) нахил вперед	нахил вперед $> 10^\circ$	нахил вправо (для праворуких)	нахил вліво (для праворуких)
3	Положення ніг (точка опори)	на всю ступню, кут у колінному суглобі 90°	на всю ступню, кут у колінному суглобі $<$ або $> 90^\circ$	на носки або на п'яти	схрещено
4	Відстань від очей до зошита	25-35 см	20-24 см; 31-35 см	> 35 см	< 20 см
5	Відстань від кисті працюючої руки до корпусу	25-36 см	20-24 см; 31-36 см	17-24 см	> 36 см

6	Положення працюючої руки на столі	лікоть лежить на столі	лікоть звисає на 1-2 см	лікоть звисає на 3 см	на столі лежить тільки кисть
7	Положення непрацюючої руки	на столі, притримує зошит	на столі, не притримує	на столі лише лікоть	рука лежить на нозі
8	Положення зошита відносно переднього краю стола	під кутом 30° вліво-праворукі, 30°-вправо ліворукі	під кутом <30° вліво-праворукі, <30°-вправо ліворукі	лежить прямо	нахил в протилежну сторону
9	Положення плечей	на одному рівні	нахил вправо для праворуких; нахил вліво для ліворуких	нахил вліво для праворуких; нахил вправо для ліворуких	плечі зведені вперед
10	Положення голови відносно корпусу	невеликий (до 10°) нахил вперед	нахил вправо або вліво до 10°	нахил вправо або вліво > 10°	значний нахил вперед або у бік
11	Положення авторучки	направлена на праве плече для праворуких, направлена на ліве плече для ліворуких	направлена на праве плече для ліворуких, направлено на ліве плече для праворуких	направлена вперед (від себе)	Інші положення
12	Відстань від парти до корпусу	3 - 4 см	1-2 см; 5-6 см	0-1 см; 6-7 см	> 7 см

Для визначення інтегрального показника відповідності робочої пози дитини під час письма отримані показники розраховуються за формулою:

$$IOPP = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i = \frac{1}{n} (x_1 + \dots + x_n);$$

де x_i – значення показника X з номером i ; n – кількість визначених показників.

Отримані дані подаються у балах і оцінюються за трьома рівнями (табл. 2).

Інтегральна гігієнічна оцінка пози дитини під час письма

<i>Рівні відповідності</i>	<i>Бали</i>
високий	більше 3,61
середній	3,14 – 3,60
низький	менше 3,13

Результати застосування запропонованих показників дозволяють отримувати як просторову (індивідуальну, у розрізі класу, школи), так і часову (наприклад, у динаміці навчального року) характеристику посадки дітей під час письма. Розрахунки показників можуть проводитися у віко-статевому розподілі.

Комплекс показників, може бути рекомендований для проведення соціально-гігієнічного моніторингу та скринінгової оцінки робочої пози дитини під час письма.

Запропонована інтегральна оцінка робочої пози дитини під час письма не потребує додаткового обладнання.

За додатковою інформацією з даної проблеми звертатися до укладачів листа: Гозак С.В. (044) 559-14-90; Калиниченко І.О., Вербенко М.М. (02660, м. Київ, вул. Попудренка, 50, тел. (044) 559-14-90, моб. тел. 066-49-06-722, e-mail: school_health@meta.ua).